

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: info@xs.uz

2009 йил 3 декабрь, № 234 (4897)

Пайшанба

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 2 декабрь куни Оқсаройда Жонс Хопкинс номидаги университет хузуридаги Марказий Осиё ва Кавказ институти директори Фредерик Старр раҳбарлигидаги АҚШ экспертлари гуруҳини қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари таниқли америкалик сиёсатшуносларнинг Ўзбекистонга ташрифи юртимиз ҳаёти, жумладан, иқтисодий, илм-фан, таълим тизими ривожига, умуман, мамлакатимиз салоҳияти билан бевосита тани-

шиш учун қулай имконият эканини таъкидлади.

Халқаро экспертлар ҳамжамияти таниқли вакилларининг қайд этишича, Ўзбекистон минтақавий хавфсизлиги мустақамлашда, Афғонистонда тинчлик ва барқарорлик ўрна-

тишда муҳим ўрин тутди. Уларнинг фикрича, Ўзбекистон иқтисодиётининг бугунги тараққиёти ва кенг қўламда изчил ривожланаётгани узоқ муддатли савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорлик учун катта қизиқиш уйғотмоқда.

Америкалик экспертлар самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, Ўзбекистон Республикаси раҳбариятининг халқаро майдонда изчиллик билан олиб бораётган оқилона ташқи сиёсати алоҳида аҳами-

ятга эга эканлигини яна бир бор таъкидлади.

Мулоқот чоғида минтақавий хавфсизликка доир ҳамда бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(Ў.А.)
Сарвар ҲУМОЛОВ
олган суратлар.

САЙЛОВ — 2009

Сиёсий партияларнинг сайлов-олди ташвиқотида оид материалларини эълон қилишни давом этармиз. Бугунги сонда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси ва Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партияси вакилларининг чиқишлари билан танишасиз.

2-саҳифага қаранг.

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI SENATI YIGIRMANCHI YALPI MAJLISINING OCHILISH TUGRISIDA

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг йигирманчи ялпи мажлиси эртага — 2009 йил 4 декабрь куни эрталаб соат 10.00 да Тошкент шаҳрида, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг аъзолари диққатига

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг аъзолари бугун — 2009 йил 3 декабрь куни соат 9.00 дан 18.00 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати биносининг фойсидида рўйхатга олинади.

ТАНЛОВ ҒОЛИБЛАРИ АНИҚЛАНДИ

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 17 йиллиги муносабати билан ташкил этилган «Конституция — бахтимиз пойдевори» ҳамда «Президент асарлари билимдони» республика кўрик-танловлари якунига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими, Адлия вазирликлари, Бадий академия, «Тасвирий ойна» ижодий уюшмаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилган ушбу танловларда умумий ўрта таълим мактаблари ўқувчилари иштирок этди.

Ўзбекистон халқ таълими вазири ўринбосари А. Холбеков, «Тасвирий ойна» ижодий уюшмаси раиси И. Латипов, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий кенгаши раиси ўринбосари О. Жамолдинова ва бошқалар Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида ёш авлодни ҳар томонлама соғлом ва баркамол инсонлар, юксак маънавият, теран тафаккур соҳиблари этиб вояга етказиш жараёнида ўқувчи-ёшларнинг ҳуқуқий билими ва маданиятини юксалтириш муҳим ўрин тугишни таъкидладилар.

Давлатимиз раҳбарининг 2001 йил 4 январда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида»ги фармойиши ўғил-қизлар ҳуқуқий онги, тафаккури ва маданиятини юксалтиришда муҳим омил бўлмоқда. Мактабча таълим масканларида «Конституция сабоқлари», умумий ўрта таълим мактабларида «Конституция алифбоси», «Конституция оламига сабаҳат», «Давлат ва ҳуқуқ асослари», «Конституциявий ҳуқуқ асослари», «Ҳуқуқшунослик» каби фанлар ўқитилмоқда. Айни пайтда «Менинг ҳуқуқларим», «Вояга етмаганларнинг ҳуқуқ, бурч ва мажбуриятлари» каби ўқув қўлланмалар ўқувчилар билимини оширишга хизмат қилмоқда.

Мамлакатимиздаги барча таълим масканларида «Инсон, унинг қадр-қиммати, ҳуқуқлари — муқаддас» мавзuida ўтказилаётган ҳуқуқий, маънавий-маърифий ойлук доирасида турли кўрик-танловлар, викториналар, интеллектуал бешлашувлар, ҳуқуқшунослар, олимлар, маънавият тарғиботчилари иштирокида давра суҳбатлари, мулоқотлар ташкил этилмоқда.

(Давоми 3-бетда.)

Пойтахтимизда «Ер ресурсларини бошқариш бўйича Марказий Осиё мамлакатлари ташаббуси» (ЕРБОМОТ) дастури раҳбарлик қўмитасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Осиё Тараққиёт банки (ОТБ) томонидан ташкил этилган ушбу тадбирда Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркменистондан эксперт ва олимлар, мутахассислар ҳамда тегишли вазирлик ва идоралар, халқаро ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Анжуманда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Гидрометеорология хизмати — «Узгидромет» маркази бош директори Виктор Чуб мамлакатимизда Президент

юретишни назарда тутди. Уни Осиё Тараққиёт банки бошқаради. Ўзбекистон Республикаси томонидан ушбу дастур мувофиқлаштирувчиси — «Узгидромет».

Мажлисида ЕРБОМОТ дастури доирасида Марказий Осиё минтақасида амалга оширилаётган ишларнинг бугунги аҳоли ва истиқболига доир масалалар атрофида муҳокама этилди.

Ун йилга мўлжалланган ушбу дастур миллий ва минтақавий миқёсда 2006 йилдан буён уч босқичда амалга ошириб кели-

моқда. ЕРБОМОТнинг дастлабки босқичи 2006 — 2009 йиллари ўз ичига олади. ЕРБОМОТ Ўзбекистонда қиймати 4 миллион АҚШ долларига тенг икки миллий лойиҳани амалга оширмоқда. Булар Қоракалпоғистон Республикаси ва Қизилқум чўлида экзотизмларнинг барқарорлигига эришиш ҳамда Бухоро, Навоий ва Қашқадарь вилоятларида ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилашга қаратилган сармоявий лойиҳалардир.

Мажлисида ОТБнинг Филиппиндаги вакили, атроф-муҳит масалалари бўйича мутахассис Марк Кузнер, Қурғоқчи минтақалар бўйича қишлоқ хўжалиги тадқиқотлари ҳамда Марказийнинг (ИКАРДА) сув ва ер ресурсларини бошқариш дастури раҳбари Тейб Овейс, БМТ Тараққиёт дастурининг минтақавий техник маслаҳатчиси Владимир Маммаев, Глобал экология жамғарма вакили Муҳаммад Бақар ва бошқалар Ўзбекистонда ер ресурсларида самарали фойдаланиш ҳамда туپроқ унумдорлигини ошириш борасида катта муваффақиятларга эришилаётгани, шунингдек, бу йўналишдаги илмий ютуқларнинг амалиётга тўла жорий этилаётганини қайд этдилар.

Анжуманда туپроқшунослик, агрохимия, геодезия ва картография соҳаларида малакали кадрлар тайёрлаш борасидаги долзарб вазифалар, ер ресурсларида самарали фойдаланиш ва туپроқ унумдорлигини оширишга бағишланган илмий ишлар қўламини янада кенгайтириш, туپроқ шўрланиши олдини олиш, сув ва шамол эрозиясини барқарорлаштиришга йўналтирилган янги технологияларни қўллашга оид маърузалар тингланди ва муҳокама қилинди.

Ирода УМАРОВА,
Ў.А. мухбири.

ПАРИЖДА МИРЗО УЛУГБЕКНИНГ УЛКАН МЕРОСИ ҲАҚИДА

Авал хабар қилингандек, Парижнинг Астрофизика институтида буюк ўзбек астроном олими ва давлат арбоби Мирзо Улуғбек таваллудининг 615 йиллигига бағишланган халқаро анжуман бўлиб ўтди. У Ўзбекистон Республикасининг ЮНЕСКО хузуридаги доимий ваколатхонаси ва мамлакатимизнинг Париждаги элчихонаси ҳамкорлигида ташкил этилди.

Тадбирда Франциянинг илмий-академик, маданий ва ижтимоий доиралари, дипломатик корпуслар, ЮНЕСКО, Парижда аккредитациядан ўтган халқаро ташкилотлар вакиллари ҳамда Ўзбекистондан ташриқ буорган олимлар иштирок эттишди.

Анжуманнинг фахрий мекони 1969 йил июлда «Аполлон-11» кемасида фазога кўтарилиб, Ойга қўнган америкалик афсонавий астронавт Базз Олдрин бўлди.

Ўзбекистон Республикасининг доимий вакили Лола Тиллаева ўзининг кириш сўзида, «Парижда ўтказилаётган илмий форум шу йил 10-11 июнь кунлари Самарқандда Франция, Италия, Япония, Россия, Ҳиндистон, Озарбойжон, Бангладеш, Эрон, Туркия каби хорижий давлатлардан 100 дан ортқ атоқли олимлар ва халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этган «Мирзо Улуғбек ва унинг жаҳон илм-фанига қўшган ҳиссаси» мавзuida бўлиб ўтган халқаро анжуманнинг мантқий давоми» эканини таъкидлади.

Доимий вакил ўз маърузасида ЮНЕСКО 2009 йилни халқаро Астрономия йили деб эълон қилгани ва айнан шу йили Мирзо Улуғбек таваллу-

динини 615 йиллиги нишонла-нишни алоҳида таъкидлади. Унинг фикрига кўра, ушбу иккала сананинг бир йилга тўғри келиши рамзий маънога эга. «Мирзо Улуғбекнинг бой илмий мероси унинг нафақат му-сулмон дунёсининг буюк фар-занди эканидан, балки бутун инсоният ривожланишига мис-лид ҳисса қўшган даҳо экани-дан ҳам далолатдир. Шунинг учун ҳам унинг номи кўп ас-рлар давомида Шарқ ва Фар-нинг олижаноб мақсадларга эришиш йўлида бирлашиши-нинг рамзи бўлиб келмоқда».

Мирзо Улуғбек астрономия ва математикага чўқур муҳаб-бат қўйди. Дунёнинг турли мамлакатларидан олимлар ўз тадқиқотларини олиб бориш-лари учун Самарқандга тақлиф этилди. Уша даврда буюк Ипак йўли орқали Самарқанддан бу-тун дунёга янги илм-фан тар-қалди. Улуғбекнинг илмий ма-ктаб яратиб орқали мадани-янтлараро алмашувларни жо-налтирди ва жамятда бил-имларнинг ошишини рағбат-лантирди. Унинг асарлари дунёнинг кўплаб тилларига тар-жима қилинди ҳамда Шарқ ва Фарнинг энг нуфузли би-лими масканларида ўқитилди. Улуғбекнинг илмий макта-

Биз ва жаҳон

бини Хивада жойлашган ва ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон ме-роси рўйхатига киритилган Хо-разм Маъмур академиясининг узвий давоми сифатида кўриш мумкин.

Анжуманда сўзга чиққан Па-риж Астрофизика институ-ти директори Лоран Вигро Парижда Мирзо Улуғбекнинг илмий меросини ўрганишга бағишланган халқаро илмий форумни ташкил этиш у раҳ-барлик қилаёт-ган муассаса учун катта ша-раф эканини йўллагани учун Ўзбекистон ҳукуматига миннатдорлик бил-дирди.

Америкалик астронавт Базз Олдрин ўз чиқишида Мирзо Улуғбек таваллудининг 615 йиллигига бағишланган Париж анжуманида иштирок этишга тақлиф этилганидан фавқулодда хурсанд бўлгани-ни айтди. У анжуман бундан олти аср илгари ноёб тадқи-қот ишларини олиб бориш орқали коинот сарҳадларини кузатиш имкониятига эга бўлган Мирзо Улуғбекнинг бой илмий мероси билан Евро-па ва Франция жамоатчи-лигини янада кенгроқ таниш-тириш имконини беришини алоҳида таъкидлади.

Л. Вигро ушбу анжуман франциялик ва ўзбекистонлик олимлар ҳамда астрономлар ўртасидаги ҳамкорликнинг фа-оллашуви сари муҳим қадам бўлганини таъкидлаб, Мирзо Улуғбекнинг илмий ғоялари ва кашфиётларининг оммалашу-дига хизмат қилиши ҳамда янги-янги қўша тадқиқотлар учун рағбат вазифини ўта-шига ишонч билдирди.

Франциянинг Астрономия

(Давоми 4-бетда.)

«Жаҳон» ахборот агентлиги хабари

Жорий йилнинг 1 декабрь куни Россиянинг «Вести 24» янгиликлар канали Ўзбекистоннинг Марказий Осиё ягона энерготизими деб ата-ладиган мазкур энерготизими ўз бошқарувини йўқотиб, омонат хо-латга тушиб қолди. Зеро ушбу тизим ҳеч қандай мажбурий функционал юри-ди ваколатларга эга эмас эди.

Бу эса бирлашган диспетчерлик хизмати кўрсатмалари, мажбурий кўчга эга бўлмагани ҳолда, асосан, маълумот учун қабул қилинишига, ай-рим мамлакатларнинг умумий тар-моқдан электр энергиясини узатиш ва олиш бўйича белгиланган меъ-ёрларни мунтазам равишда бузишига, натижада халокатли оқибатлар келиб чиқишига сабаб бўлди.

Бу борада матбуотда эълон қилин-

лилаштирилган, демаски, мувофиқ-лаштирилган ва бошқарилар эди.

Совет Иттифоқи тарқалиб кетган, Марказий Осиёнинг бирлашган, дея аталмиш мазкур энерготизими ўз бошқарувини йўқотиб, омонат хо-латга тушиб қолди. Зеро ушбу тизим ҳеч қандай мажбурий функционал юри-ди ваколатларга эга эмас эди.

Бу эса бирлашган диспетчерлик хизмати кўрсатмалари, мажбурий кўчга эга бўлмагани ҳолда, асосан, маълумот учун қабул қилинишига, ай-рим мамлакатларнинг умумий тар-моқдан электр энергиясини узатиш ва олиш бўйича белгиланган меъ-ёрларни мунтазам равишда бузишига, натижада халокатли оқибатлар келиб чиқишига сабаб бўлди.

ган сўнги хабарларга тўхталаск.

Жумладан, Россиянинг «Известия» газетаси 2009 йилнинг 16 ноябрда «Тожикистон узилб қолиши мумкин» номили мақолани чоп этди. Унда ушбу мамлакатнинг ноқонуний хатти-хара-катлари ҳақида хабар берилди. Шу кун «Независимая газета» «Москва Душанбени зулматга фарқ этади» деб номланган материални чоп этди. Шу йилнинг 12 ноябрда Қозғистоннинг «Республика» газетасида чоп этил-ган «Узрилиқка чидамаймиз!» номили мақолада Тожикистон бевосита Энер-готизимдан электр энергиясини олиб қўйишга айбланди. 2009 йилнинг 18 ноябрда «Политком.ру» сайти «То-жикистоннинг оғир қўши» мақоласи-да Душанбенинг энергетика соҳаси-

даги ўйланмаган хатти-харакатлари-ни таҳлил этиб, уллар келтириб чиқ-ариши мумкин бўлган салбий хо-латларни қайд қилди.

Мазкур мақолаларда ва ОАВдаги шунга ўхшаш материалларда табиий равишда Ўзбекистоннинг бирлаш-ган энерготизимдан чиқиб кетиши-га олиб келган сабабларга тўла баҳо берилди.

Таъкидлаш керакки, Ўзбекистон то-мони келишилган тартибда (2009 йил-нинг сентябрь-октябрь ойларида) барча манфаатдор томонларни, шу жумладан, Тожикистон ва Қирғизис-тонни 2009 йилнинг 1 декабридан Марказий Осиёнинг бирлашган энер-готизимдан чиқishi ҳақида олдин-дан расмий равишда оғохлантирди. Туркменистон 2003 йилдаёқ ушбу

тизимдан тўлиқ чиқиб кетган, Қозғ-истон эса фақат 2009 йилнинг ўзида икки мартаба бирлашган энер-готизимдан чиқушини (2-3 ойга) эълон қилди ва чиқиб турди.

Ўзбекистоннинг бирлашган энер-готизим таркибида қолиши, бир неча мартаба оғохлантирилгандек, Ўзе-бекистон энерготизими фаолиятининг тўлиқ издан чиқishi хавфини тугди-рарди.

Оқоридигилардан кўриниб туриб-дики, Ўзбекистон томонидан бирон-бир халқаро меъёр ёки Ўзбекистон ўз зиммасига олган халқаро мажбу-риятлар бузилишига йўл қўйилмаган. Хулоса ўз-ўзидан маълум: ана шу сценарий орқасида турган кучлар бу-каби хатти-харакатлардан наф чиқ-маслигини тушуниши керак бўлган пайт келди.

Инсон ҳуқуқини таъминлаш ва уни ҳимоя қилиш кишилик жамияти тараққиётининг бош масалаларидан бири бўлиб келган. Демократик жамият барпо этаётган барча мамлакатларда инсон ҳуқуқини таъминлаш, адолат мезонларини рўйга чиқариш олий мақсад қилиб кўйилган.
Ҳамма замонда, ҳамма жойда адолат ҳаёт учун сув ва нон сингари зарур бўлгани маълум. Буюк мутафаккирлар айтганидек, адолат бўлмаган жойда эркинлик бўлмайди. Адолат — ҳамма учун баробар бўлган ҳуқуқ ва имкони-ятлар тенглиги, демокдир.

Буни жамиятда адолат мезонларини қарор топтириш ва мустақамлаш, инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида сиёсий майдонга чиққан «Адолат» социал-демократик партиясининг сайлов-олди дастурида ҳам аққол кўришимиз мумкин.

Ўзбекистон Республикаси мустақиллик йилларида янги жамиятини қуриш борасида тарихий муваффақиятларга эришди ва ҳозирда ўз тараққиётининг мазмунан янги жараёнига, яъни мамлакатни фаол демократик янгилаш ва модернизация қилиш босқичига кирди. Сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча жабҳаларини янада либераллаштириш, давлат қурилиши, мустақил суд тизимини мустақамлаш, фуқаролик жамияти асосларини шакллантириш каби йўналишларда кенг қамровли ислохотлар олиб борилмоқда. Истиқлол шарофати туфайли шахс ўз

ҳақ-ҳуқуқлари, кадр-қиммати, ор-номуси ва гурурини англаши, «Мен — эркин инсонман» деган туйғуни теран ҳис этиб яшаши учун кенг имкониятлар яратилмоқда.

Кейинги йилларда мамлакатимизда аҳоли онги ва дунёқарашининг ўзгариши, бозор муносабатларининг жорий этилиши, мулкдорлар синфининг пайдо бўлиши, сиёсий партиялар ва бошқа демократик институтлар мавқеининг янада мустақамлаши, икки палатали профессионал парламентнинг шаклланиши билан боғлиқ янги ижтимоий-сиёсий вазият вужудга келди. Айниқса, демократик ислохотларни чуқурлаштиришда «Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида»ги Конституциявий қонуннинг қабул қилиниши катта аҳамиятга эга бўлди.

«Адолат» социал-демократик партияси ўзининг стратегик мақсадлари ва устувор ҳаракат йўналишларидан келиб чиққан ҳолда, ижтимоий ҳаётнинг турли соҳаларидаги долзарб масалалар мажмуасини аниқлаб, ўз фаолиятида уларга ечим топшни устувор вазифа сифатида белгилаб олган.

Партия мустақил Ўзбекистон худудида яшаётган барча миллат ва элатларнинг умумий манфаатларига мос келадиган ҳуқуқий-демократик давлат барпо этиш, шунингдек, жамиятда ижтимоий адолатни мустақамлаш, инсон ҳуқуқ ва эркини таъминлаш, маънавият ва маърифат қарор топган фуқаролик жамиятини қуришдек эзгу мақсадларни йўлида оғишмай фаолият юритиб келмоқда.

Мамлакатимиз Президенти ўзининг «Юксак маънавият — энгилмас куч» асариде таъкидлаганидек, биз ўз тақдиримизни ўз қўлимизга олиб, азалий қадриятларимизга сўянуб, шу билан бирга, тараққий топган давлатлар таърибасини ҳисобга олган ҳолда, мана шундай олижаноб интилишлар билан яшаётганимиз, халқимиз асрлар давомида орзиқиб кутган озод, эркин ва фаровон ҳаётни барпо этаётганимиз, бу йўлда эришаётган ютуқларимизни бутун дунё ҳамжамияти тан олгани — бундай имкониятларнинг барчасини айнан мустақиллик берганини бугун ҳаммамиз чуқур англаймиз.

Мустақиллик инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашининг асосий омилдир. Фуқароларнинг Конституцияда мустақамлаб қўйилган шахсий, сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва

маданий ҳуқуқлари ҳар томонлама кафолатланган.

Маълумки, ҳуқуқий демократик давлатда суд ҳокимияти адолат ва қонун устуворлигининг муҳим шарти сифатида катта ўрин ҳамда таъсирга эга. Шунинг учун ҳам бундай мамлакатларда фуқаролар судни ўз ҳуқуқ ва манфаатларининг ҳимоячиси деб билади. Ана шу олий мақсадга эришиш ниятида кейинги йилларда давлатимиз раҳбарининг бевосита ташаббуси билан суд тизимига чуқур ислохотлар ўтказилди ва бу жараён изчил давом этмоқда.

Кучли ва адолатли суд ҳоқи-

АДОЛАТ — ЭНГ МУҲИМ ҚАДРИЯТ

мияти бўлмаган жойда қонун ва адолат мезонлари бузилиши муқаррар. Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси тутаётган йўлда давлатимиз юридаётган сиёсатга уйғун равишда суд ҳокимиятини ислох қилишнинг муҳим таркибий қисми ҳисобланган адвокатура ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятини тақомиллаштиришга эришишга устувор вазифа сифатида қаралмоқда.

Дарҳақиқат, истиқлолнинг дастлабки кунларидан бошлаб мамлакатимиз қонунчилигида амалга оширилган қатор ўзгаришлар — судловда ярашув институтининг жорий этилиши, иқтисодий жиноятларга доир ишларни қўришда моддий зарарни қоплаганларга қамқоқ билан боғлиқ бўлмаган жазолар белгилаш ёки ҳибсхоналарда сақланаётган шахсларга нисбатан судга ва суд жараёнида эҳтиёт чораси сифатида гаров, кафилик бериш орқали уларни тилхат билан озодликка чиқариш каби чораларни қўллаш масалаларининг ҳал этилиши суд-ҳуқуқ тизими тубдан янгилашнинг кўрсатади. Буларнинг барчасидан мақсад — айбдорни ҳақ қилмоқчилик бўлган ҳолда, балки унинг ақлоқан тузалиши, янги жиноят эркин эшитишнинг олдини олиш, эркин ҳаётга қайтиши каби инсонийлик тамойилларининг амал қилишига эришишдан иборат. Кейинги йилларда давлатимизда изчиллик билан амалга ошириб келинган жиноий жазоларни либераллаштириш жараёни, амнистия актларининг қўлланилаётгани ҳам гуманитарлик сиёсатининг бир қўриниши, халқимизга ҳос бўлган бағрикенглик ва кечиримликнинг, жамиятимизда адолат талабларига риоя қилинишининг ёрқин ифодасидир.

Ўзбекистон истиқлолга эришгандан буён амалга оширилаётган тарихий ўзгаришларнинг асосий мақсади — халқимизнинг мустақил тараққиёт йўлидан изчил боришини таъминлаш, ҳуқуқий-демократик давлат, кучли фуқаролик жамияти имкони-ятларидан аҳолини кенгроқ баҳраманд этиш, ватандошларимизнинг ҳаёти, кадр-қиммати, ҳуқуқ ва эркинлигини тўла кафолатлаш ҳамда мамлакатимизнинг халқаро майдондаги нуфузини янада оширишдан иборат, десак, асло хато қилмаган бўламиз. Зеро, бу ҳақиқатни тарихан қисқа ўн саккиз йиллик даврда юртимизда, ҳаётимизнинг барча соҳаларида кечаётган кенг қўламли ислохотлар ҳам тасдиқлаб турибди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 1 январдан кучга кирган «Ўзбекистон Республикасида ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисида»ги Фармони инсоннинг яшаш

ҳуқуқини эътироф этувчи ва мустақамловчи халқаро ҳуқуқнинг асосий принциплари ва нормаларига, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қоидаларига тўла мослиги билан ажралиб туради. Бу давлатимиз раҳбари томонидан жамият ва давлат ҳаётини демократик жиҳатдан янада янгилаш, суд-ҳуқуқ тизимини либераллаштириш бўйича олиб борилаётган ислохотларнинг мантикий давоми бўлди.

Мазкур ҳуқуқий ҳужжатнинг мазмун-моҳияти, унинг теран оғамийлик ва инсонпарварлик гоёси билан сугорилгани жамиятимиз аъзолари, хусусан, ёшларимизни жиддий мулоҳаза юритишга ундайди. Аввало, ҳар қандай жиноят учун жазонинг муқаррарлиги, жиноятнинг жазосиз қолмаслиги очик-шочкор ҳақиқат эканини унутиб бўлмайди. Аслини олганда ҳам, ўлим жазосининг умрбод ёки узок муддатга озодликдан маҳрум этиш жа-

зоси билан алмаштирилиши, бу — жазо мутлақо моҳиятини ўзгартирди, дегани эмас. Аввало, инсон онадан жиноятчи бўлиб туғилмайди. Унга олаётган тарбияси ва бошқа турли омиллар таъсир кўрсатиши табиий. Бироқ қонун, бу — қонундир. Ҳар қандай жиноят эса жазога лойиқ бўлиши билан бирга, жиноятчи ҳам ўз инсоний ҳуқуқларига эга. Шу боис ҳам жиноятга оид сиёсатдаги туб ўзгаришлар мамлакатимиздаги криминоген вазиятга ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Шуни унутмаслик керакки, олий инсонийлик ва гуманизм ғояларига асосланган бу қадам жамиятимиз аъзолари тафаккурда истиқлол шарофати билан содир бўлаётган эзгу ишларнинг залворлиси ва ўта масъулиятли сизди. Қолаверта, давлатимиз раҳбари «Юксак маънавият — энгилмас куч» китобида таъкидлаганидек, маънавиятни тушуниш, англаш учун, аввало, инсонни тушуниш, англаш керак.

Шу маънода, биз ҳаётимизнинг барча жабҳаларида ўз самарасини бераётган суд-ҳуқуқ ислохотларининг изчил давом эттирилиши тарафдоримиз. Бунда судларнинг ҳақиқий мустақиллиги ва эркинлигини таъминлаш, суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимларининг масъулиятини кучайтириш, мазкур органлар тизимида коррупцияга қарши курашиш ҳамда адвокатура ва прокуратура ваколатларининг тенглаштирилиши масаласининг амалда қўлланилишига эришиш борасидаги саъй-ҳаракатлар муҳимдир. Айни пайтда бундай тарихий ўзгаришларни қадрлаш, уни асраб-авайлаш, турли гаразли таъсирларга учмаслик, жиноятнинг ҳар қандай қўринишдан тийилиш, ўзаро меҳр-муҳаббат ва содоқат билан яшаш ҳар бир кишининг виждон амри бўлмоғи лозим. Ана шунда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг муҳим ғояси — мамлакатимизда ижтимоий адолат, қонун устуворлиги ҳамда барча фуқаролар қонун олдида тенг ва бир хил жавобгар бўлган ҳуқуқий давлат барпо этишга, албатта, эришамиз.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, «Адолат» социал-демократик партияси томонидан кўрсатилган номзодларга овоз берар экансиз, сиз мамлакатимизда «Инсон манфаатлари — ҳар нарсадан устун» деган тамойил устуворлигини қўллаб-қувватлаган бўласиз.

Сирожиiddин РАУПОВ,
 Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси
 Сиёсий Кенгаши раиси ўринбосари.

Барчамиз мамлакатимиз ҳаётида муҳим воқеа — сайлов арафасида турибмиз. Сайлов бу — энг аввало, Ватанимизда истиқлол йилларида амалга оширилган кенг қўламли сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ислохотлар, демократик ўзгаришлар кўзгуси. Бугун барчамиз жамиятимиз ҳаётида сиёсий партияларнинг ўрни ва таъсири сезиларли даражада ошганлигининг гувоҳимиз. Сиёсий партиялар нафақат етарли ваколатга эга, балки зиммасидаги мамлакат тақдирини учун жавобгарлик ва масъулиятни ҳам англаб бормоқдалар.

Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш бош стратегик мақсад сифатида белги-ланган экан, бу борада мустақиллик йилларида салмоқли ишлар амалга оширилди. Ўзбекистон мустақил давлат сифатида халқаро ҳамжамиятдан муносиб жой олди, Ватанимизнинг иқтисодий қудрати кучайиб, халқимизнинг турмуш даражаси муттасил ўсиб бормоқда. Одамларнинг онгу тафаккурида содир бўлаётган ўзгаришлар, айниқса, ватанпарвар, изланувчан, билимдон ва мустақам ирода-эти-кодга эга истиқлолнинг янги ва ёш авлоди шаклланиши барчамизни қувонтирди. Ватанимизда кечаётган ана шундай ўзгариш ва янги ланишлар фуқаролар сиёсий фаоллигининг ошишига ҳам хизмат қилмоқда.

Одамларнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги фаоллигини янада кучайтириш, демократик жараёнларда ва сайловларда фаол иштирокини таъминлаш, мамлакат тараққиёти ва халқ фаровонлигини оширишга қаратилган турли ғоя ва қарашларни илгари суришда сиёсий партиялар муҳим ўрин тутуши барчамизга маълум.

Ҳозирги глобаллашув даврида Ўзбекистоннинг миллий манфаатларини ҳимоя қилиш, минтақадар ва мамлакатимизда тинчлик-осойишталикни сақлаш, турли сиёсий-мафкуравий таҳдид ва хавфлардан одамлар онгини асраш, айниқса, ёшлар қалбига мафкуравий имунитетни шакллантириш, тарихий мерос, миллий қадрият ва анъаналаримизни, миллий турмуш тарзи-мизни асраб-авайлаш сингари долзарб вазифалар олдимизда турганлигини партиямиз аъзолари чуқур англаб, сайлов кампаниясига пухта тайёргарлик қўришди.

Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партиясининг асосий дастурий мақсадлари ҳақида гапирганимизда, аввало, миллий анъана ва қадриятларни сақлаш, ҳуқуқий демократик давлат ва адолатли фуқаролик жамиятини барпо этиш, фан-техника тараққиётини ривожлантириш тарафдорлари бўлган инсонлар манфаатларини ҳимоя қилиш сингари вазифалар кўз олдимизда гавдаланади. Партия мустақиллик йилларида бошланган миллий қадриятларни тиклаш, ўзлигини англаш, миллий ғояни шакллантириш ва миллий мустақиллик мафкурасини мустақамлаш, халқнинг маънавий ҳаётини соф ўзбекана анъаналарини тиклаш каби ҳайрли ишларни изчил, босқичма-босқич ва тизимли равишда давом эттириш тарафдоридир. Ушбу ишни сифат жиҳатдан янги даражага кўтариш, унинг самаралдорлигини оширишга ҳар томонлама кўмаклашиш олдимизда турган вазифалардан деб ҳисоблаймиз.

«Мақсадимиз — Ўзбекистон фуқароси онгига ўз мамлакатининг тарихий ўтмиши, бугунги кунини ва келажаги учун фахрлануши туйғусини тарбиялаш ва мустақамлаш» — Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партиясининг асосий сиёсий шиори ҳисобланади.

Мустақиллик йилларида босиб ўтган йўлимизга назар ташлар эканмиз, қисқа фурсат ичида мамлакатимизда давлатимиз раҳбари муктамар Ислоом Абдуғаниевич Каримов раҳнамолигида асрларга татигулик улкан ишлар ва ислохотлар амалга оширилганига ғувоҳ бўламиз. Эришилган натижалар замирида эса доимо миллий манфаатларимизни қўлаш сиёсати мавжуд. Истиқлолнинг дастлабки йилларида Президентимиз «Биз учун мустақиллик — ўз эркинлигимизни англашгина эмас, балки, аввало, ўз ҳаётимизни ўз иродами билан ва миллий манфаатларимизни қўлаш ҳолда ташкил этиш, ўз келажагимизни ўз қўлимиз билан қуриш ҳуқуқидир», деб алоҳида таъкидлаган эдилар. Масала моҳиятига шу нукта назардан қарасак, мамлакатимизнинг миллий тикланиши, энг аввало, миллий манфаат сифатида майдонга чиқади.

Миллий манфаатларимиз доирасига эса, мустақиллигимизни ҳар томонлама мустақамлаш, миллий хавфсизлигимизни таъминлаш, миллий давлатчилигимизни ва суверенитетимизни ҳимоя қилиш, иқтисодий тараққиётга эришиб, халқ фаровонлигини янада юксалтириш, ҳуқуқий-демократик давлат ва фуқаролик жамияти қуриш, Ўзбекистоннинг халқаро обрў-эъти-

бори ва нуфузини ошириш ҳамда тараққий этган мамлакатлар сафидан муносиб ўрин эгаллашни таъминлаш, шунингдек, энг муҳими, азалий ва абадий, бой ва бетакрор буюк тарихий меросимиз, улғур маданий-маънавий қадриятларимизни ҳамда анъаналаримиз ва миллий менталитетимизни кўз қорачиқидек асраб-авайлаб, уларни ҳаётимизнинг ажралмас қисмига айлантириш, айниқса, ёшларимизни чуқур миллий руҳ асосида тарбиялашдек ҳеч қачон ўз аҳамиятини йўқотмайдиган вазифалар кирди.

Халқнинг тарихий хотираси, миллий ва маънавий қадриятлари, мустақил давлат сифатида шаклланиш жараёнида тадрихий йўл, демо-

кратик жамият қуришда миллий-ахлоқий анъаналарга содиқлик ва энг муҳими, демократия кимгадир яхши кўриниш учун эмас, аввало, ўзбек халқи манфаатларига қаратилганлиги — миллий манфаатлар тизимининг етакчи кучи сифатида майдонга чиқди. Бунинг асосини эса миллий ғоя, миллий мафкура ташкил этар экан, унинг зиммасига «Тарих ва келажаки узвий боғлаш, шонли ўтмиш ва буюк истиқбол ўртасида кўприк бўлиш» вазифаси юклаган.

Мустақиллик туфайли биз ўз миллий давлатимизга, халқаро ҳамжамиятда муносиб ўрнимизга, ўз бойлиқларимизга ўзимиз эгал қилиш ҳуқуқига эга бўлдик, топталган қадрият ва анъаналаримизни, дину диёнатиимизни тиклади, унутилган буюк аждодларимиз номи ва меросини ўз ўрнига қўйдик ва энг муҳими, халқимиз онги ва тафаккурини ўзгартириб, уни озод ва хур миллат, халқ сифатида ўзлигини намоён қилишига беқиёс имкониятлар яратдик. Буларнинг замирида миллий тикланиш ғояси ва ҳаракати мавжуд. Миллий тикланиш ғояси эса мамлакатимиздаги айрим бир миллатнинг эмас, бутун Ўзбекистон халқининг ғоясидир.

Ўзбекистоннинг янги халқаро шароитларда ва геосиёсий воқеликда миллий манфаатларини рўйга чиқариш ва ҳимоя қилиш юзасидан амалий қадамларнинг тактик ва стратегик мақсадлари ҳамда вазифалари замирида миллий тикланиш ва ривожланишининг умумий мафкураси ва кенг қамровли дастури мавжуд. Шу боис **Юрт тинчлиги, Ватан тараққиёти, Халқ фаровонлиги** — умуммиллий ғояси атрофида жамиятимизни бирлаштиришга асосланган Ўзбекистоннинг тараққиёт йўлини Миллий тикланиш демократик партияси қўллаб-қувватлайди. Бундан ташқари, Ўзбекистонда умуммиллий манфаатлар устуворлигига асосланган мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий барқарорлигини, миллатлараро ва динлараро тотувликни ҳамда ўзаро тушунишни янада мустақамлашга партия бор куч ва имкониятларини сафарбар қилади. Ватанимиз демократик йўлдан ривожланиб борадиган, ижтимоий ва маънавий ҳаётимиз умуминсоний ҳамда миллий қадриятлар муштараклигига асосланишини миллий манфаатларимизга жавоб берадиган энг мақбул йўл, деб ҳисоблаймиз. Худди ана шу сиёсий йўл ва маслакни қўллаб-қувватладиган, миллий манфаатларимиз ҳамда қадриятларимиз учун курашадиган фуқаролар партиямиз ижтимоий қатламни ташкил қилади. Яъни, партиямиз илм-фан, маданият, маърифат ва маънавият соҳаси ходимларини ҳамда зиёлиларнинг бошқа вакиллари манфаатларини ифода этади ва ҳимоя қилади. Шу билан бирга, партия аҳолининг бошқа ижтимоий қатламлари ҳамда гуруҳларининг манфаатларини ҳисобга олади ва ҳурмат қилади.

Ҳозирги пайтда «эркин ҳаёт» ниқобидаги «универсал» ва «оммавий маданият» ақидапарастлиги миллий турмуш тарзимизга хавф ва таҳдид туғдираётган ҳодисадир. Инсонни ўзлигиндан ҳудо қилувчи турли ақидаларга ружу қўйиш, ахлоқий ва маънавий қадриятларни оёғости қилишига уриниш, жамият ҳаётининг

фақат кир қидириш, сохта ва зарарли ғояларни дастга дастур қилиб олиш орқасидан пайдо бўлаётган янги таҳдид ва таъвозулар ҳам замонавий миллий тараққиётга, инсон ҳаётига, оила муқаддаслигига, ёшлар тарбиясига катта хавф туғдирмоқда. Бундай мафкуравий ва ғоявий ҳаракатлар, зўравонлик ва ахлоқсизликка асосланган «эркинлик» тарғиботчилари ҳар хил марказлар, жамиятлар ва ташкилотларга уюшиб, ўз фаолиятларига қонунчи ту беришга ҳам уринмоқдалар. Партиямиз дастурий мақсадлариде ана шундай ёт ва зарарли ақидаларга қарши курашиш етакчи ўрнига қўйилган.

Партия фаолиятини «Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида»ги Конституциявий қонун талаблари асосида ташкил қилиш олдимизда турган энг муҳим вазифалар сирасига қиради. Ушбу тарихий ҳужжат сиёсий партияларнинг ҳуқуқ ва имкониятларини кенгайтириш билан бир қаторда, зиммамизга улкан

масъулият ҳам юклайди. Истиқлол йилларида жамият ҳаётини сиёсий партияларнинг ўрни ва роли муттасил ошиб борадиган ҳолда, одамларнинг сиёсий фаоллиги ҳамда мамлакат раванки ва келажаги учун масъулиятини ошириш, айниқса, ёшларнинг қалбига юртга муҳаббат, Ватанга садоқат руҳини кучайтириш, миллий манфаатларимизни ҳимоя қилишга жамиятнинг барча қатламларини сафарбар қилиш борасида ҳали кўп иш қилишимиз керак. Айниқса, демократик жараёнларни янги босқичга кўтариш, фуқаролик жамиятини шакллантириш борасида партиямиз ҳам ўз сўзини айтиши зарур. Айни шу масалалар партиямиз иш дастуридан салмоқли ўрин эгалламоқда.

Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партиясининг ўтган даврдаги фаолиятига назар ташлар эканмиз, Андижон, Самарқанд ва Нукус шаҳарларида «Баркамол авлод — озод Ватан келажаги» шиори остида бўлиб ўтган ёшларнинг минтақавий форумлари, Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 18 йиллигига бағишлаб ташкил этилган «Донлик ва ташаббускорлик — сиёсий етакчилик мезони» мавзусидаги кўрик-танлов, «Юксак маънавият — энгилмас куч» шиори остида ўтказилган туркум тадбирлар, Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партияси ва Фуқаролик жамиятини урганиш институти ҳамкорлигида «Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партияси ёшларга оид сиёсатининг устувор йўналишлари» мавзусидаги илмий-амалий семинар, «Сиёсий партиялар фаолиятида оммавий ахборот воситалари билан ишлашнинг аҳамияти» мавзусидаги ўқув-семинар, «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурининг моҳияти ва ижросини таъминлашга қаратилган тадбирлар партиянинг дастурий мақсадларига хизмат қилиши билан ажралиб туришини алоҳида таъкидлаш лозим.

Партиямиз маънавий юксалиш масаласига алоҳида эътибор била қарайди. Шу боис маънавият йўналиши фаолиятимизда етакчи ўрнига олиб чиқилган. Партия ушбу соҳада миллий маънавиятимизни юксалтириш, бой ва бетакрор тарихий меросимизни чуқур ўрганиш, маданият, санъат, фан ва таълимни янада ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўлишни мақсад қилиб қўймоқда.

Азиз ватандошлар! Барчангизни 27 декабрь кунини бўлиб ўтказган сайловда фаол иштирок этиш ва Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партиясидан кўрсатилган номзодлар учун овоз беришга чақирамиз.

Рустам РАШИДОВ,
 Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партияси
 Марказий Кенгаши
 Ижроси қўмитаси аъзоси.

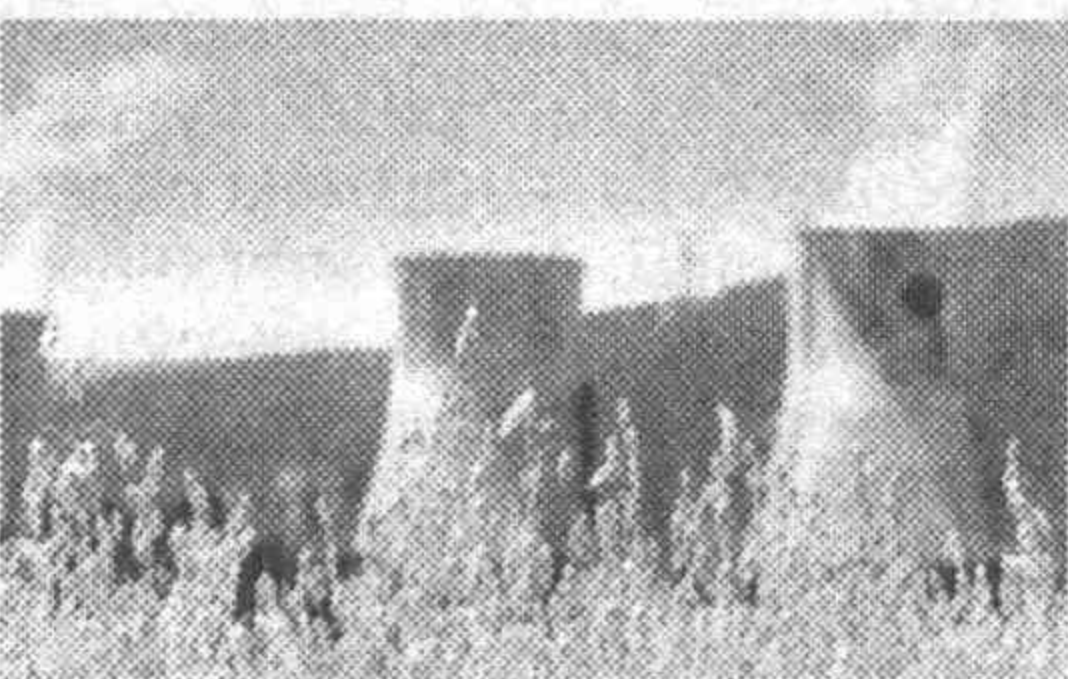
МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ — ЎЛМАС ҒОЯ

Чунки миллат бор экан, миллий тикланиш ғояси яшайди.

ЖАҲОН 24 соат ичида

Носозлик туфайли тўхтатилди

Франциянинг Крюа ва Мейс маъмурий ҳудудига жойлашган атом электростанцияси фаолияти вақтинча тўхтатилган.

Манбада айтилишича, станциянинг сувни совитиб берадиган тўртта реакторидан бирида носозлик кузатиладиганидан сўнг шундай йўл тўхтатилган. Муаммонинг атраф-муҳитга ва одамларга зарар етказиши мумкин бўлган аломатлари аниқланмаган. Текширув ишлари олиб борилмоқда.

Фаолиятини ўзгартирмоқда

Италиянинг Сицилия оролида жойлашган "Fiat" автоконцернига тегишли корхонада автобиллар ишлаб чиқариш тўхтатилади.

Бу ҳақда концерн раҳбари Сер-жио Маркьонне маълум қилди. Ҳозирга қадар мазкур корхонада "Lancia Ypsilon" русумли автоуловлар йиғилаётган. Эндиликда бу ерда бошқа турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш режалаштирилган. Шу боис жамоа касабга уюшмаси қўймаси ушбу ўзгариш туфайли 1400 нафар ходим ишсиз қолиши мумкинлигидан хавотирланмоқда.

Ўн тўрт йилда ясалган гараж

Ҳиндистонлик фермер тракторини қўядиган жой тайёрлаш учун умрининг ўн тўрт йилини сарфлади.

Бихар штатида яшовчи Рамчандра Дас бунинг учун унинг олдидаги тоғни ўйишга мажбур бўлган. Унинг айтишича, дастлаб бу ишда маҳаллий ҳокимиятдан кўмак сўраган ва раджавобини олган. Шундан сўнг у 4,2 метр кенгликдаги гараж ҳосил қилиш учун шунча вақт мобайнида тош маҳаллий ҳокимиятдан кўмак сўраган ва раджавобини олган. Шундан сўнг у 4,2 метр кенгликдаги гараж ҳосил қилиш учун шунча вақт мобайнида тош маҳаллий ҳокимиятдан кўмак сўраган ва раджавобини олган.

Энг қиммат узук

Гонконгга ўтказилган "Кимошди" савдоси чоғида пушти рангли бриллиант билан безатилган узук 10,8 миллион АҚШ долларига сотилди.

Маъмур тақинчқнинг оғирлиги беш каратни ташкил этади. Эътиборли томони, бу қиймат ҳозиргача сотилган ушбу турдаги зеб-зийнатлар ичида рекорд кўрсаткичдир. Маълумот ўрнида айтиб ўтамиз, жорий йилнинг май ойида мовий рангли бриллиант билан безатилган узук 10,5 миллион АҚШ долларига пулланганди.

Маҳсулот ҳажмини ошириш мақсадида

Эрон урани бойитишга мўлжалланган ўн та янги корхона қуришни режалаштирмоқда.

Маҳаллий оммавий ахборот воситалари хабарларига қараганда, ана шу корхоналарнинг бештасини барпо этишга ақин кунларда, қолганларига эса икки ой ичида киришилади. Эрон бу билан ядровий ёқилги олиш ҳажмини йилга 250-300 тоннага етказишни мақсад қилган.

Ёмон ўйнагани учун

Бразилиянинг Сан-Паулу шаҳрида бир гуруҳ футбол мухлислари "Палмейрас" клубида ижара асосида тўп сураётган ҳужумчи Вагнер Лавга ташлашган.

Гап шундаки, клубнинг уч нафар фанати футболчини кўчада учратиб қолиб, уни дўппослашга тушишган. Ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари аралашувидан сўнг Лавга жиддий ҳароҳат етишининг олди олинди. Суриштирувларда аниқланишича, мухлислар унинг ёмон ўйин кўрсатаётгани туфайли шундай йўл билан хуморларидан чиқмоқчи бўлганлар.

Хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

Ўзгаларга меҳр улашиш, яхши ният билан умргузаронлик қилиш, эътиборга муҳтож кишиларга гамхўрлик кўрсатиш халқимизга хос фазилатлардан саналади. Зеро, юртимизда ҳеч ким эътибордан четда эмас. Тақдир зарбаси боис ёхуд болаликдан ногирон кишиларга кўрсатилган муруватни кўриб, дилинг эзулиқдан жўш уришининг боиси шунда.

БЕКЇС МЕҲР ОҒУШИДА

Айниқса, кейинги йилларда жисмоний имконияти чекланган кишиларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш тизими такомиллашиб бораётган. Хусусан, ногиронлар касбий реабилитацияси ҳамда уларни зарур протез-ортопедия жиҳозлари билан таъминлашга қаратилган бир қатор қарор, Фармон ва дастурлар қабул қилинган ҳамда уларнинг амалдаги ижроси фикримиз тасдиғидир. Ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази ҳам ана шундай изчил чора-тадбирлар натижасида барпо этилган шифо муассасасидир. Мазкур марказ 200 ўринга мўлжалланган бўлиб, унинг таркибиде ички касалликлар, асаб ва умуртқа поғонаси хасталиқларининг асоратлари, қўл ва оёқ касалликлари ҳамда жароҳатларининг асоратларини даволаш, шунингдек, ногиронларни протезлаш, ортопедик буюмлар билан таъминлаш бўлимлари мавжуд.

Шифо масканига мувожаат этган ҳар бир бемор-ногиронга Тиббий-ижтимоий реабилитация комиссияси иштирокида аниқ ташхис қўйилади. Шундан сўнг ногиронларни соғломлаштириш, моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ҳамда касбий реабилитация қилиш чора-тадбирлари олиб борилади. Бугунги кунда марказда 6 нафар фан доктори, ўнлаб фан номзоди ва олий тоифали шифокорлар хизмат қилмоқда. Бу ердаги малакали мута-

хатдан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ҳамда касбий реабилитация қилиш чора-тадбирлари олиб борилади. Бугунги кунда марказда 6 нафар фан доктори, ўнлаб фан номзоди ва олий тоифали шифокорлар хизмат қилмоқда. Бу ердаги малакали мута-

хатдан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ҳамда касбий реабилитация қилиш чора-тадбирлари олиб борилади.

хатдан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ҳамда касбий реабилитация қилиш чора-тадбирлари олиб борилади. Бугунги кунда марказда 6 нафар фан доктори, ўнлаб фан номзоди ва олий тоифали шифокорлар хизмат қилмоқда. Бу ердаги малакали мута-

хатдан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ҳамда касбий реабилитация қилиш чора-тадбирлари олиб борилади.

3 декабрь — Халқаро ногиронлар куни

Халқимизда ногиронларга тиббий-ижтимоий ва касбий реабилитация хизмати кўрсатилади. Беморларга тиббий-мехнат экспертиза хулосаларини бериш, ногиронларни протезлаш ва уларни турли ортопедия буюмларидан фойдаланишга ўргатиш, ушбу йўналишларда чўқур илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш ва уларнинг натижаларини мамлакатимиздаги шундай марказлар фаолиятига татбиқ этиш каби вазифалар шунлар жумласидандир. Касаллик аниқлангач, бемор физиотерапевтик усуллар, жумладан, механотерапия, кинезотерапия, массажаж, игнарефлексотерапия ва бошқа турли замонавий реабилитация усуллари билан даволанади. Қолаверса, малакали жарроҳларимиз реконструктив-тиклаш жарроҳлиги воситасида таянч-ҳаракат тизими касалликларидан биридир. Шу мақсадда марказ қошида «Ортопедия-реабилитация» илмий-ишлаб чиқариш корхонаси ташкил этилди. Ушбу корхона Германиядаги протез-ортопедия маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича дунёга машҳур «ОТТО-БООК» фирмасининг асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Унинг барча виллоятларда филиаллари мавжуд бўлиб,

протезлаш ва уларни турли ортопедия буюмларидан фойдаланишга ўргатиш, ушбу йўналишларда чўқур илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш ва уларнинг натижаларини мамлакатимиздаги шундай марказлар фаолиятига татбиқ этиш каби вазифалар шунлар жумласидандир. Касаллик аниқлангач, бемор физиотерапевтик усуллар, жумладан, механотерапия, кинезотерапия, массажаж, игнарефлексотерапия ва бошқа турли замонавий реабилитация усуллари билан даволанади. Қолаверса, малакали жарроҳларимиз реконструктив-тиклаш жарроҳлиги воситасида таянч-ҳаракат тизими касалликларидан биридир. Шу мақсадда марказ қошида «Ортопедия-реабилитация» илмий-ишлаб чиқариш корхонаси ташкил этилди. Ушбу корхона Германиядаги протез-ортопедия маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича дунёга машҳур «ОТТО-БООК» фирмасининг асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Унинг барча виллоятларда филиаллари мавжуд бўлиб,

МУҲТАШАМ ИНШОТЛАР УЧУН СИФАТЛИ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ

Истиқлол йилларида амалга оширилган кенг қўламли бунёдкорлик ишлари юртимиз қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Натижада шахару қишлоқларимизда замонавий, барча қулайликларга эга муҳташам иншоотлар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Айниқса, қишлоғу маҳаллалар кўрмига кўрк қўшиб турган касб-ҳунар коллежлари, академик лицей ва умумтаълим мактаблари биноларини кўриб, кўз қувнайд.

Хоразм вилоятида ҳам биргина ўтган йилнинг ўзида 12 та касб-ҳунар коллежи, 2 та академик лицей, 320 ўринли мактаб биноси фойдаланишга топширилган бўлса, жорий йилда уларнинг қаторига ана 7 та ўрта махсус ўқув даргоҳи қўшилди. Мухими, мазкур ижтимоий соҳа объектларининг меъмуру бунёдкорлари — урдошларимиз. Уларни бунёд этишда ишлатилаётган замон талабларига мос қурилиш ашёлари ҳам ўзинида, ўз қучимиз билан ишлаб чиқарилапти. «Узметкомбинат» акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Хоразм иккиламчи қора металл» корхонаси ҳам шундай иншоотлар қурилишига металл прокатлар, яъни металл қурилмаларни етказиб беради. Бунинг учун даставвал вилоятдаги корхона ва ташкилотлардан шартнома асосида аржисиз қора металл парчалари қабул қилиб олинади. Шундан сўнг у Бекобод металлургия комбинатига хўна-тилади ва у ердан тайёр металл прокатлар қабул қилиниб, вилоятдаги коллеж, лицей, мактаб қурилишларига имтиёзли нархларда етказиб берилади. Қарабасизки, бунёдкорлик объектлари арзон металл қурилмалар билан таъминланади. Ўз фаолиятини тежамкорлик асосида ташкил этаётган корхона аҳли ҳозирда вилло-

ятдаги 580 дан ортиқ ташкилот билан ҳамкорлик ўрнатган. Корхонада жорий йилнинг ўтган даврида 16 минг 400 тоннадан ортиқ қора металл тайёрланди, коллеж, лицей ва мактаблар қурилишига 1326 тонна металл қурилмалари етказиб берилди. Шунингдек, корхона жамоаси Президентимизнинг 2009 йил 3 августдаги «Қишлоқ жойларда уй-жой қурилиши қўламини кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори асосида Богот, Хонқа, Хива туманларида бунёд этилаётган 60 та яқка тартибдаги уй-жой қурилишига ҳам муносиб ҳисса қўшмоқда. Хусусан, улар томонидан мазкур қурилиш иншоотларига 230 тонна металл прокатлар етказиб берилиши кўзда тутилган. Эътиборли жиҳати, корхона ўз фаолиятини йилдан-йилга кенгайтириб бораётган. Жорий йилда Ҳазорасп, Шовот туманларида унинг 2 та филиали иш бошлади. Натижада 22

та янги иш ўрни яратилди. Келгуси йили Богот ва Ҳазорасп туманларида ҳам янги филиаллар ташкил этилади. Шу билан бирга, корхона жамоаси яқка тартибда уй-жой қурувчилар ҳамда қурилиш ва таъмирлаш ташкилотларини рақобатбардор қурилиш материаллари билан таъминлаш мақсадида арзон нархларда металл ва бошқа қурилиш материаллари сотиладиган иттисолаштирилган дўконлар фаолиятини йўлга қўйиш ҳаракатида. Ҳозирда Урганч шаҳрида ана шундай дўкон ишлаб турибди. Бу ерда биржа баҳосидан ошмаган нархларда металл қурилмалар сотилади. Келгусида бундай дўконлар Қўшқўллар, Хонқа, Шовот, Урганч, Янгибозор, Ҳазорасп туманларида ҳам ишга туширилиши кўзда тутилган. Халқимиз азалдан тежамкорликини хуш кўради, дейди корхона раҳбари Илҳом Полвонов. — Бу аржисиз металл парчаларидан бунёдкорлик ишларига самарали фойдаланиш имконини бермоқда. Натижада юртимиз шахару қишлоқларида қад ростлаётган иморатларнинг нафақат замонавий ва кўркамлиги, энг муҳими, мустаҳкамлиги таъминланмоқда.

Ойбек РАҲИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

MEHRJON MEHRIBON

лок-бўёқ ишлаб чиқарувчи корхона куйидаги лок-бўёқларни таклиф этади:

ПФ-115 эмали
ПФ-121 эмали
турли ранглардаги мовий, яшил, кўк, қизил, кулранг, сарик, қора,
ПФ-266 эмали полга
Э-АК-19 фасад учун бўёқ
ВД-АК-215
бинолар ичи учун бўёқ
ПФ-283 локи
Том учун бўёқлар
ПВ оксоль ОЛИФИ

Тел.: +(998 71) 287-52-54.
Факс: +(998 71) 279-94-04.
mehrijon_mehribon@mail.ru
www.mehrijon.uz

«ХАЛҚ СЎЗИ»

ЭЪЛОНЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9.00 дан 18.00 гача
233-10-60
236-09-25
232-10-63
242-хона

“ВОЛГА” АВТОМОБИЛЛАРИГА МАКСИМАЛ ЧЕГИРМА

AVTODOM PLUS

Автосалон:
Тошкент ш., Бунёдкор шоҳқўчаси, 118-уй.
Тел.: (998 71) 140-41-21, 140-41-22.
Офис:
Тошкент ш., 100015, Шаҳрисабз к., 16-«А» уй.
Тел./факс: (998 71) 256-03-62, 256-13-01.

Шунингдек, сотишда 3307 русумли вахта автобуслари ҳам мавжуд.

“ТОУ-ТЕРА АГРОМАХ” МҲЖ

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етказиб беради

Сабзавотлар: картошка, пиле, қизил далави, сабзи.

Маҳаллий шарошга етиштирилган.

Украина технологияси асосида қайта ишланган.

Дон ун, пераовка, ермас, гречка, нухат, туюр.

Тел.: 586-46-00, 168-09-09.

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ

бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибиде ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади!

РКМБ марказий идораси биносиде 2009 йил 18 декабрь куни соат 11.00 да такоран ўтказиладиган аукцион савдосига Биржа кузатув кенгаши ва бошқарувининг 2009 йил 6 июлдаги қарорларига асосан, РКМБнинг Жиззах шаҳри, Ш. Рашидов кўчаси, 39-уйда жойлашган Жиззах вилояти филиали биноси қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 48 054 773 сўм.

Ушбу кўчмас мулк 2009 йил 18 декабрь куни сотилмаган такдирда, такоррий аукцион савдоси 2009 йил 21 ва 24 декабрь кунлари соат 11.00 да ўтказилади.

Аукцион савдосида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосидан бир соат олдин тўхтатилади.

Ушбу савдода қатнашиш истагидаги талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закатат келишувига асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закатат пулини РКМБнинг ОАИТБ «Ипак йўли» банки «Сағбон» филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 2021000300571452114, МФО: 01036, СТИР: 200933850.

Манзил: Тошкент ш., Собир Раҳимов тумани, М. Урозов к., 1-«А» уй. Телефон: 228-79-52.
www.rkmb.uz

ЎЗБЕКИСТОНГА КОНВЕКТОРЛАРНИ РАСМИЙ ЕТКАЗИБ БЕРУВЧИ — «УКРАИНА БИЗНЕС МАРКАЗИ» МҲЖ

минтақавий дилерларни ҳамкорликка чақиради, чегирмалар мавжуд!

АЛОҲИДА ҲОЛДА ИСИТИШНИНГ ЯНГИЧА ЕЧИМИ!

Ўзбекистон Республикасида сертификатланган, газда ишлайдиган «АКОГ» иситиш конвектори:

- хонани тезда иситади;
- экологик тоза;
- белгиланган ҳароратни автоматик равишда бир маромда сақлайди;
- совуққа чидамли, сув, электр таъминоти ва газ босими ўзгариши унга таъсир кўрсатмайди;
- газни тежаб сарфлайди;
- бинолар, коттежлар, офислар, кафелар ва дала ҳовлидаги уйлари иситишда унинг ўрнини ҳеч нарса босолмайди.

Шунингдек, Украина ишлаб чиқарувчиларининг қуйидаги кичик сифатли маҳсулотларини етказиб беради: трансформаторлар, трансформатор кичик станциялари, насослар, тиббий препаратлар ва тиббий ускуналар, металл маҳсулотлари, темир йўллар учун буюмлар, кунгабоқар ёғи, қандолат маҳсулотлари, озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда бошқа маҳсулотлар ҳаммабоп нархларда!

Тошкентдаги тел.: 158-85-75, 242-93-73, 242-84-64
E-mail: ubcazia@rambler.ru www.ubcazia.com

ПП «ЧИРЧИК ШАНХАЙ ПЛАСТ»

ПРОИЗВОДИТ

НАПОРНЫЕ ПОЛИЭТИЛЕНОВЫЕ ТРУБЫ

ДИАМЕТРОМ ОТ 16 мм ДО 1 200 мм
ДЛЯ ГАЗА, ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ И КАНАЛИЗАЦИИ,
КОМПЛЕКТУЕТ АДАПТЕРАМИ, СОЕДИНИТЕЛЯМИ,
ОТВОДАМИ, ТРОЙНИКАМИ.

ПРОИЗВОДИТ МОНТАЖНО-УКЛАДОЧНЫЕ РАБОТЫ.

Товар сертифицирован, гарантия — 5 лет, срок службы — 50 лет.

Адрес: г. Ташкент, ул. Шайхантавур, 36,
3-й этаж, бизнес-центр «ЛАБЗАК».
Тел./факс: 241-70-06, 244-83-00,
моб. (+998 93) 547-49-75, (+998 90) 995-19-99.
e-mail: sedou2008@yandex.ru

Оғир атлетикачиларимиз кучли ўликда

19-29 ноябрь кунлари Жанубий Кореянинг Гоян шаҳрида оғир атлетика бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатида иштирок этган спортчиларимиз Ватанимизга қайтиб келишди.

Унда дунёнинг 80 дан ортиқ мамлакатидан келган оғир атлетикачилар медаллар учун кураш олиб бордилар. Мазкур спорт тури бўйича халқаро турнирлар доимо мурасасиз курашлар остида ўтиши билан ажралиб туради. Бу сафарги мусобақада 8 нафар вакилимиз юртимиз шарафини ҳимоя қилдилар.

Жаҳон чемпионатида Руслан Макаров (56 кг.) даст кўтаришда 117 килограмм, силтаб кўтаришда 144 килограмм, Шерзод Юсупов (85 кг.) даст кўтаришда 155 килограмм, силтаб кўтаришда эса 203 килограмм натижага эришиб, кучли олимпиадада жой олишди. Баҳром Мендибоев (69 кг.) саккизинчи, Руслан Алпанов (62 кг.) эса ўн еттинчи ўрин билан кифояланди. Зилола Буриева (53 кг.), Марина Сисоева (48 кг.), Елена Сисоева (56 кг.) кучли ўлик марра ни забот этолмаган бўлсаларда, жаҳон чемпионатидан катта тажриба орттириб қайтишди.

— Эсингизда бўлса, Жанубий Кореянинг Пусан шаҳрида бўлиб ўтган Осиё ўйинларида Игорь Халилов кумуш, Бахтиёр Нуруллоев бронза медаллари соҳиби бўлишган эди, — дейди оғир атлетика бўйича ўзбекистон терма жамоаси бош котиби Шаҳрулла Махмудов. — Қатар пойтахти Доха шаҳри

мезбонлик қилган навбатдаги Осиё ўйинларида кўлга киритилган ютуқлар ҳам салмоқли бўлди. Аммо катталар ўртасидаги жаҳон чемпионатларидаги натижаларимиз билан мақтана олмадик. Шу кунгача энг яхши кўрсаткичмиз ўн беш, ўн олтинчи ўрин эди. Бу сафарги беллашувда икки нафар вакилимиз олтинчи, бир нафари эса саккизинчи ўринни эгаллади. Икитидорли спортчимиз, Пекин Олимпиадаси иштирокчиси Мансур Чашимов (85 кг.) совринли ўринларга асосий даъвогарлардан ҳисобланган эди. Лекин у машулотлар жараёнида жароҳат олиб, чемпионатда иштирок эта олмади.

Хозир терма жамоамиз олдида масъулиятли вазифалар турибди. Сабаби, йигитларимиз келаси йили Хитойнинг Гуанжоу шаҳрида бўлиб ўтадиган XVI Осиё ўйинлари ва бошқа йирик халқаро турнирларда қатнашишлари лозим. Шунинг учун дەرри фард бир вазнда икки нафардан спортчи тайёргарликдан ўтапти. Умуман олганда, йигитларимизнинг жисмоний ҳолати яхши. Навбатдаги ўқув-йиғин машулотлари Зарафшон, Чирчик ва Чорвоқда ўтказилди.

Насиб этса, келгуси йили бўладиган халқаро мусобақаларда ҳам совринли ўринларни кўлга киритишга ҳаракат қиламиз.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ.

Биз — соғлом турмуш тарафдоримиз!

“Камолот” ёшлар иқтимоий ҳаракати ташаббуси билан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида “Биз — соғлом турмуш тарафдоримиз! ОИТга йўқ деймиз!” лойиҳаси доирасида акция бўлиб ўтди.

Ёшларнинг маънавий-ахлоқий тарбиясини янада кучайтириш, улар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш ҳамда турли зарарли иллатлардан асраш мақсадларига қаратилган ушбу тадбирлар доирасида мутахассисларнинг “ОИТс ва унинг анҷили оқибатлари”, “Қашандалиқнинг зарари”, “Умингни ҳазон қилма!” сингари мавзуларда чиқишлар, саҳна кўринишлари намойиш этилиб, викторина ўйинлари ўтказилди.

М. БАЁНОВ.

ОБ-ҲАВО (3 декабрь)

Корақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти. Ҳаво ўзғариб туради, вақти-вақти билан қор ёғади, туман тушади. Кечаси ва кундузи 3 даража совуқ билан 2 даража илқ атрофида бўлади.

Бухоро ва Навоий вилоятлари. Ёнғирчилик (ёмғир, айрим жойларда эса ёмғир қорға айланishi мумкин) бўлиши кутулкида. Туман тушади. Харорат тунда ва кундузи 0-5 даража илқ бўлади. Навоий вилоятининг шимолий қисмида 3 даража совуқ билан 2 даража илқ атрофида бўлади.

Самарқанд, Жиззах ҳамда Сирдарё вилоятлари. Ҳаво ўзғариб туради, вақти-вақти билан ёмғир ёғади. Туман тушади. Кечаси ҳамда кундузи 1-6 даража илқ бўлади.

Тошкент вилояти. Вақти-вақти билан ёмғир ёвиши мумкин. Туман тушади. Харорат тунда ва кундузи 1-6 даража илқ бўлади.

Қашқадарь ва Сурхондарё вилоятлари. Ҳаво ўзғариб туради, ёмғир ёғади. Туман тушади. Кечаси ҳамда кундузи 2-7 даража илқ бўлади.

Андижон, Наманган ҳамда Фарғона вилоятлари. Ёмғир ёғади. Туман тушади. Тунда ва кундузи 2-7 даража илқ бўлади.

Тошкент шаҳри. Ҳаво ўзғариб туради, вақти-вақти билан ёмғир ёвиши кутулкида. Кечаси ва эрталаб туман тушади. Харорат тунда 2-4, кундузи 4-6 даража илқ бўлади.

«Ўзгидромет» маълумотлари асосида тайёрланди.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Б. Олдиннинг сўзларига кўра, Улугбек, Галилей, Коперник сингари ўтмишнинг буюк олимлари ўзларининг астрономия соҳасидаги тадқиқотлари ва телескопни икхиро этиш орқали инсоният томонидан XX асрда эришилган ютуқларга, жумладан, коинотни забот этиш ва бортида фазогир бўлган космик парвозлар, шунингдек, XXI асрнинг бўлажак илмий кашфиётлари, хусусан, бортида фазогир бўлган космик кемаларда ўзга сайёраларга парвозларни амалга оширишга илҳомланган илмий ҳасорат кўрсатишган.

Халқаро астрономия йилнинг БИТДани муваффақиятларини, ЮНЕСКОнинг космик таълим соҳаси бўйича дастури раҳбари Йоланда Беренгер хоним халқаро анжуман иштирокчиларга дунё астрономия илми қонунларини яратган буюк давлат ар-боби Мирзо Улугбек ҳақидаги билимлари ва мулоҳазаларини ўзaro алмашиш имкониятини берганини қайд этди.

У буюк ўзбек қомусий олимнинг фаолиятига эътибор қаратган ҳолда, Мирзо Улугбекнинг жаҳон тамаддуни ривожига қўшган беназир хиссасини муносиб баҳолашда Ўзбекистон ҳукумати-нинг тутган ўрнига алоҳида ургу берди.

Й. Беренгернинг айтишича, буюк ўзбек олимнинг шахсига катта аҳамият берган ва 1994 йилда Мирзо Улугбекнинг 600 йиллигини кенг миқёсда нишонлаган ЮНЕСКО халқаро мулоқот ва ўзаро ҳамжиҳатлиқни илгари суришда таълим ва фаннинг аҳамияти ҳамда Халқаро астрономия йиллигини гоё ва вазифаларини кенг тарғиб этиш мақсадида ўтказилган Париж анжумани якулирини оламшумул воқеа сифатида баҳолайди.

Анжуман доирасида ўзбек ва француз олимларининг Мирзо Улугбекнинг илмий ва интеллектуал меросини ўрганишдаги турли жиҳатларга, хусусан, унинг астрономия ва математика фани ривожига, шунингдек, таълим ва умуминсоний қадриятларни қарор топтиришга қўшган хиссасига бағишланган маърузаларни тингладим.

Шунинг билан, Самарқандда ўтказилган «Мирзо Улугбек ва унинг дунё илми» фани ривожига қўшган хиссаси» халқаро анжумани қатнашчиси Франсуаз Лети-Толи хонимнинг маърузаси Улугбек илмий меросининг Европа мамлакатларида астрономия фанининг ривожига таъсири ҳақида бўлди.

Франсуаз Лети-Толи Европа мамлакатлари ўрта аср олимлари (Франсис Беили, Иоганн Гевелиус) томонидан Мирзо Улугбекнинг илмий меросига берилган баҳоларга таянган ҳолда, унинг дунё астрономия фани ривожига қўшган улкан хиссасини эътироф этди.

Европада XVII, XIX ҳамда XX аср бошларида амалга оширилган Улугбек асарлари таржумаларининг муҳимлигига муфассал тўхташлар экан, маърузачи шунинг алоҳида қайд этдики, «Эски Кўрагоний»нинг лотин, француз ва инглиз тилига ўтирилган таржималари ўз даврининг машҳур астроном олимлари томонидан амалга оширилган. Ўрта асрларда ёзилган астрономия ёки математикага оид бирон-бир илмий асар Улугбекнинг «Эски Кўрагоний»сида шухрат қозонмаган.

Европа олимларининг Мирзо Улугбек илмий фаолиятининг турли жиҳатларини ўрганишга бағишланган кенг библиографик асари унинг фалақатий фани ривожига улкан таъсир кўрсатганидан далолатдор.

Франциядаги Теуриерлар тарихи ва маданияти уюшмаси президенти Льюсьен Керен йиғилганларга Мирзо Улугбекнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида хўжа қилиб берди.

Олимнинг таъкидлашича, Улугбек ўзининг илмий асарларини Самарқандда қўрган бетакрор расадхонаси билан Европа ва бутун дунёга доғ таратган. Ёшлик чоғларидаюқ Улугбек илми-фанига бўлган қароридий қобилиятини намойиш этган. Бунга, кўп жиҳатдан, буюк Амир Теу-мур саройига ҳам сурган муҳит туртки бўлган. Зеро, бу ерда бутун дунёдан кел-

ган энг моҳир олим уламолар яшаб, иход қилишган.

Амир Теу-мур вафотидан сўнг, айниқса, бутун бошлиқ Теуриерлар салтанатининг ҳўмдори бўлган кезларида Улугбек бир қанча қўйин-қилиқларни бошидан кечиршига тўғри келди. Бироқ шунга қарамадан, у фан билан шугул-ланиб, Самарқанднинг Қозисода Рўмий ва Али Қўшчи каби буюк олимлари билан ишлашда давом этди.

Анжуманда «Улугбекнинг замонавий астрономияга қўшган хиссаси» мавзуи-даги маърузаси билан иштирок этган Париж расадхонасининг етакчи илмий ходими Сюзан Дебарба хонимнинг таъкидлашича, Мирзо Улугбек асарлари астрономия ривожига беқийс хисса қўшди. Хусусан, олимнинг мероси соҳага бағишланган энг асосий ман-балардан бири сифатида хизмат қила-ди ва Осиё, Яқин Шарқ, Шимолий Аф-

рика ҳамда бутун Европа астрономла-ри учун муҳим аҳамиятга эга. Хоним-нинг сўзларига кўра, кўп йиллик куза-тишлар натижасида эришган ва астро-номиянинг назарий ҳамда амалий жи-ҳатларини ёритиб берган Улугбекнинг «Эски Кўрагоний» астрономия жадва-ли жаҳон илм-фани тараққиётига сези-ларли даражада таъсир кўрсатди ва Фарб жамоатчилигида доим катта қизи-қиш уйғотиб келган.

Улугбекнинг Самарқанддаги расад-хонаси ўша даврда мавжуд бўлган шун-га ўхшаш мейморий қурилулар орасида ўз нобиллиги ва улканлиги билан ажра-либ туради.

Ўзбекистон вакиллари — ЎзФА Мирзо Улугбек номидаги Астрономия институти директори, профессор Шў-рар Эгамбердиев, ЎзФА Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослиқ ин-ститути етакчи илмий ходими, профес-сор Ашраф Аҳмедов ва Самарқанд давлат университети ректори, профес-сор Темир Шириновнинг маърузала-рида Ўзбекистонда ва хоржида Улуг-бекнинг илмий ва иходий меросини ўрганишнинг истиқболлари, буюк қомусий олим ва давлат арбобининг илмий ва иқтимоий фаолиятини тад-қиқ этишда эришилган ютуқларга, ас-тронаомия тарихида Улугбекнинг асо-сий илмий иши — «Эскининг» тутган ўрни, Мирзо Улугбекнинг Самарқанд илмий мактаби фан ва таълим тарақ-

МАЪРИФАТ ФИДОЙИСИ

— Президентимизнинг фарзандларимиз бахту саодати учун яшайлик ва ҳалол меҳнат қилайлик, авлодларга озода ва обод Ватан қолдирайлик, деган пурмазо сўзлари бир умрга қалбидан жой олган, — дейди Қосимжон Ёқубов. — Ёш авлодни маънавий баркамол инсон қилиб тарбиялашимиз, шак-шубҳасиз, ана шу эзгу мақсадлар рўйбега хизмат қилади. Бунинг учун навиқрон ўғил-қизлар ўз миллати ўтмишига оид воқеликларни кўпроқ эшитиши лозим. Бу борада биз, ўқитувчи ва мураббийларнинг, таълим тизими ходимларининг жонбозлиги, тажриба ва малакаси муҳим аҳамият касб этади. Уларни илмга қизиқтира олиш учун ўқитувчи ўз устида тинимсиз ишлаши, изланиши, янгилик-ка интилиши, дарс машулотларини ноъанавий тарзда

Айни пайтда устоз ёш авлодни миллий истиқлол юяларига садоқат руҳида тарбиялаш ва келажакимиз вори-ларининг юксак маънавий фази-латлар соҳиби бўлиб камол-га етиши йўлида ўз хиссаси-ни қўшишга интилкида. Ҳозир ўзи ишлаган мактабда ўқитувчилик қилаётганларнинг кўпчилиги унинг шогирдлари-дир.

Қосимжон ака кўп йиллик фаолияти асосида тўплаган бой тажрибаси, ўқиган, эшит-ган, кўрган ва билганлари асо-сида олтига ри-сола ҳам тайёр-лади. Унинг «Бекобод — оно юртим» деб номланган китоби, яқинда нашрдан чиққан «Жондан азиз туйғу» номли илмий-оммабоп рисоласи мактаб ўқувчилари учун муҳим қўлланма вази-фасини ўташи билан аҳамият-лидир. Ҳар икки китобда ҳам юр-тимиздаги тарихий гўшалар, миллий аънава ва урф-одатлар хусусида қизиқ маълумотлар, ҳаётий ҳикоялар жамланган.

Илм ва маъри-фат фидойисининг ёшлар таъ-лим-тарбияси йўлидаги ушбу эзгу савий-ҳара-катлари муносиб қадрланиб, 1 ок-тябрь — Ўқитув-ташқил этиш орқали шогирд-ларининг билим олишга бўлган иштиёқини кучайтира билиши даркор.

Муаллим худди ана шу та-мойилга амал қилиб, қишлоқ-да «Ёш тарихчи ва ўлкашўнос-лар» тўғарагини очди. Унинг аъзолари дарсдан бўш вақт-ларида ўз қишлоқлари тари-хини архив манбалари асо-сида ўрганиш, худудда истиқо-мат қилувчи кексалар тилидан тарихий афсоналарни ёзиб олиш, туманда жойлашган Далварзин, Ойбек, Улугбек қишлоқларининг бунёд этили-ши тарихи, Далварзин чўли-нини ўзлаштирилиши бора-сида кичик тадқиқотлар олиб бориш каби фойдали юмуш-лар билан шугулланишди.

Муборақ ОХУНОВА, Теу-мур ҚУРБОНОВЕВ олган сурат.

ХУНАР БИЛГАН КАМ БЎЛМАС

Мутахассисларнинг фикрича, инсоният саккиз минг йилдан зиёд вақт давомида кулоллик буюмларини ясаб келади. Шубҳасиз, қадимий кулоллик аъёналари юртимиз тарихи билан ҳам чамбарчас боғлиқ. Бугунги кунда халқ амалий санъатининг мазкур тури раванқ топиб бормоқда.

Бу борада Президентимизнинг 2008 йил 1 апрелдаги «Халқ бадийи хўнармандчилигини ва амалий санъатини ривожлантириш-ни рағбатлантиришга оид қўшим-ча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони катта аҳамият касб эт-моқда.

— Биз, хўнармандлар Президентимизнинг ғамхўрлик-ларини ҳар қаламда хис этиб турибмиз, — дейди буюролик ёш хўнарманд Абдувоҳид Қари-мов. — Шу тўғрисида унутилаё-ган хўнар турлари қайта тиклан-ган, қўларга, миллий хўнар-мандчилигимизнинг доврғи оламага таралмоқда. Ўзимга кел-сак, хўнарнинг этгадидан тутиб кам бўлмадим. Ёшим энди 32 да, аммо одамлар хўраматини жойига қўйиб, «Уста» деб муро-жаат қилишадими...

Қадрият

Ха, Абдувоҳид қадимий кулол-лик услубларини қайта тиклаш, уларга янги-ча рўх беришда кат-та маҳоратга эга. Унинг «Ўтмиш-дан — келажакка», «Бир боқининг», «...Мендан бароқат» деб номланган асарлари инсонни ҳаёт ҳақида ўйлашга, мушоҳада қилишга ундайди. Сабаби, ушбу асарлар ўзига хос бўлиб, уларда фалса-фий мушоҳада кучли.

Албатта, Буюрода Абдувоҳид-га ўхшаш иқтидорли хўнарман-длар талайгина. Масалан, отаси Уста Камолдан Темирчилик сир-ларини ўрганаётган Шавқиддин ҳам қадимий аъёналаримизни давом эттириб келмоқда. АҚШ-нинг Санта-Фе шаҳрида дунё хўнармандларининг аъёнавий «Sholk art» халқаро кўرғазмасида

иштирок этган хўнарманд ўн сак-киз хил қуш тасвири туширилган қайчи-лар тайёрлаб, барчани лол қолдирди. Айни пайтда келиб у қадимий Дамашқ пишқоқлари ясаб технологиясини ҳам мукам-мал ўзлаштирган.

— Халқ амалий санъатига меҳр қўйиб, қадимий хўнарлар-ни ўрганаётган ёшлар кўпаймоқ-да, — дейди «Олтин мерос» халқаро жамғармасининг Буюро шохридаги «32-Меҳ-рибонлик уйи»да кан-дакорлик, тўқувчи-лик, нафис санъат тўғрақлари очилган. Ҳозиргача ушбу тўғрақ-ларда етмиш нафардан зиёд ўғил-қиз хўнар ўрганиб, мустақил ҳаётга йўланма олди.

Зулайхо опананинг каштачилик соҳасида эришган ютуқлари ҳам эътиборни тортмай қўймайди. У ўтган йили Шотландиянинг Глаз-го шаҳрида ўтказилган Ўзбеки-стон сўзаналарида Буюк Ипак йўли жиполари кўрғазмасида қатнашиб, хоржилик халқ амалий санъати илосомандлари олқуши-ни олганди.

Хўраматли тадбиркорлар!

Бизнесда муаммолар борми? Қонуний ҳуқуқларингиз бузилиши ҳолатлари рўй бермоқдами? Маслаҳат керакми?

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси жамоатчилик кенашига мурожаат қилинг! Жамоатчилик кенашининг телефони: (+99871) 150-60-05.

Тадбиркорликни ривожлантириш йўлидаги барча тўсиқларни биралликда бартараф этайлик!

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси «Call-center»: (+99871) 150-60-06. «24 соат маслаҳат хизмати»: (8-800) 120-04-04 (барча кўнгиноқлар бепул). Манзили: 100047, Тошкент шаҳри, Буюро кўчаси, 6-уй. E-mail: info@chamber.uz, web-site: www.chamber.uz

Advertisement for Vinalad featuring various electronic products like cameras, DVRs, and security systems. Includes contact information and a list of products.

Advertisement for 'Халқ сўзи' newspaper featuring a crossword puzzle and contact information for the publisher.

Advertisement for 'Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ' featuring contact information and a list of services.

Advertisement for 'MANZILIMIZ' featuring contact information and a list of services.